

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Pfv.I.21.295/2024/11.

A tanács tagjai: Dr. Cseh Attila a tanács elnöke

Dr. Parlagi Mátyás előadó bíró

Dr. Magosi Szilvia bíró

Dr. Mocsár Attila Zsolt bíró

Nyíróné dr. Kiss Ildikó bíró

A felperes: felperes

(felperes címe)

A felperes képviselője:

Dr. Rózsa Péter ügyvéd

(felperesi képviselő címe)

Az I. rendű alperes:

I. rendű alperes

(I. rendű alperes címe)

Az I. rendű alperes képviselője:

I. rendű alperes képviselője

(I. rendű alperesi képviselő címe)

A per tárgya: bírósági jogkörben okozott kár megtérítése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Debreceni Ítélőtábla

Pf.I.20.085/2024/9. számú kijavított ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Egri Törvényszék

33.P.20.096/2022/106. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A le nem rótt 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes fogászati kezelésével összefüggésben érvényesített vagyoni és nem vagyoni kártérítési igényt egy olyan városi bíróságon, amelynek bírái tekintetében az általános munkáltatói jogkört az I. rendű alperes jogelődjének (a továbbiakban: I. rendű alperes) elnöke gyakorolta (a továbbiakban: alapper). Ennek során orvosszakértői bizonyítást folytattak, amelynek alapjául egyebek mellett egy egyetem által becsatolt fényképek és röntgenfelvételek (a továbbiakban együtt: felvételek) szolgáltak. A vizsgálatot végző orvost tanúként is kihallgatták, aki beszámolt arról, hogy a vizsgálatokról milyen dokumentumok készültek, valamint előadta, hogy a felvételekből a felperes is kapott. A szakvélemény kiegészítését elrendelő végzés szerint a felvételeket megküldték a szakértői intézetnek. A szakértői intézet szakvéleményében a rendelkezésére álló orvosi dokumentumok között feltüntette a vizsgálatot végző orvos által készített véleményt és annak mellékleteit is. A felperes később indítványozta az egyetem megkeresését a további orvosi dokumentáció megküldése iránt. A kirendelt szakértők nem jelezték a bíróságnak, hogy a megküldött orvosi dokumentáció hiányos. Az alapperben az I. rendű alperes jogerős határozataival a pert részben megszüntette, valamint a keresetet elutasította.

[2] A felperes ugyanezen a városi bíróságon szerződés érvénytelensége iránti pert is indított (a továbbiakban: keresetváltoztatás alapjául szolgáló per). Az I. rendű alperes azonban végzésével ezt a városi bíróságot kizárta, egy másik városi bíróságot jelölt ki az eljárásra, majd a perben az I. rendű alperes hozta meg a másodfokú határozatot.

A kereset és az I. rendű alperes védekezése

[3] A felperes eredeti keresetében 100.000 forint nem vagyoni kár megtérítésére kérte kötelezni az I. rendű alperest a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 339. § (1) bekezdése és 349. § (1) és (3) bekezdése alapján, mert az alapperben elvesztek az egyetemen készült, diafilmekben lévő leletek. E mellett a korábbi II. rendű alperest is kérte kötelezni az alapperrel összefüggésben 600.000 forint kártérítés megfizetésére. A bíróság a Kúria által hatályában fenntartott jogerős részítéletével a keresetet a II. rendű alperes vonatkozásában elutasította.

[4] A felperes keresetét 2015. január 20-án, 2017. április 12-én és 2020. május 20-án kiterjesztette (a továbbiakban együtt: keresetváltoztatások) azzal, hogy eredeti keresete mellett vagyoni kár és méltányos elégtételt biztosító kártérítés címén az I. rendű alperest kérte kötelezni a keresetváltoztatás alapjául szolgáló per és az ahhoz kapcsolódó eljárások miatt. E követeléseit alapjául a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 2. § (1) és (3) bekezdésére, valamint a Ptk. 339. § (1) bekezdésére hivatkozott. Indokolása szerint megsértették a bírák kizárására vonatkozó szabályokat, alaptalanul sújtották pénzbírással és marasztalták perköltségben, egyes kérelmeit nem bírálták el, megsértették a tárgyalás vezetésével összefüggő egyes szabályokat, nem biztosították a

pártatlan, tisztességes és észszerű időn belüli eljáráshoz való jogait, első- és másodfokon is szakértői bizonyítást folytattak, valamint a valóságnak nem megfelelő tényállást állapítottak meg.

[5] A felperes 2022. június 15-én is megváltoztatta keresetét (a továbbiakban: 7. sorszám alatti keresetváltoztatás). A bíróság jogerős végzésével a 7. sorszám alatti keresetváltoztatás tárgyában a pert megszüntette.

[6] Az I. rendű alperes kérte a kereset elutasítását.

[7] Indokolása szerint az eredeti kereset vonatkozásában nem terheli kártérítési felelősség egyébek mellett azért sem, mert a felperesnek nem keletkezett kára az iratok elvesztésével. A keresetváltoztatásokkal kapcsolatban arra hivatkozott, hogy azok anyagi és eljárásjogi feltételei nem állnak fenn, valamint érdemben is vitatta az azokban előterjesztett igényeket, egyébek mellett elévülésre hivatkozva.

Az első- és a másodfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

[9] Indokolásában először a keresetváltoztatások megengedhetőségéről foglalt állást a Pp. 146. §-a alapján. Mivel az érintett jogviszonyok és tényállások kapcsolódnak egymáshoz, különös tekintettel a peres felek egyezőségére, ezért a keresetváltoztatásokat megengedhetőnek ítélte. Az I. rendű alperes elévülési kifogását alaptalannak értékelte, ezért a kereseteket érdemben vizsgálta. Ezzel összefüggésben kiemelte, hogy a bizonyításra szoruló tényekről és a bizonyítási teherről való tájékoztatásnak előkérdése a kereset tisztázása, mert ennek hiányában a bíróság nincs abban a helyzetben, hogy a releváns tényeket meghatározza, és ezekről tájékoztatást nyújtson. A Kúria részítéletében írtak szerint a bíróságnak nem feladata a felek által nem állított tények kivizsgálása, felderítése. Az elsőfokú bíróság 12 alkalommal hívta fel a felperest tényállításai, nyilatkozatai, bizonyítékai és bizonyítási indítványai előterjesztésére, valamint tájékoztatta arról, hogy ha a tárgyaláson nem jelenik meg személyes nyilatkozata előadása érdekében, akkor úgy tekinti, hogy nem kíván további előadást tenni és a rendelkezésre álló adatok alapján hozza meg határozatát. A felperes a felhívásokra nem, vagy csak kisebb részben tett értékelhető írásbeli nyilatkozatot. Az elsőfokú bíróság ezért arra a következtetésre jutott a Pp. 8. §-a és 206. § (2) bekezdése alapján, hogy a felperes nem rendeltetésszerűen gyakorolta eljárási jogait, nem tett eleget eljárási kötelezettségeinek és a jóhiszemű pervitel követelményének. Értékelte azt is, hogy a felperes szabályszerű, többnyire személyes megjelenési kötelezettséggel történt idézés ellenére sem jelent meg a per 29 tárgyalásán annak ellenére, hogy az iratok szerint 14 alkalommal a tárgyalást megelőző munkanapon megjelent az ügyfélközpontban. Ezt a pervitelt nem menti ki, hogy a felperes kérte a tárgyalások távollétében történő megtartását, amit egy esetben sem indokolt. A polgári per a közvetlenség elvén alapul, így nem tekinthető jóhiszeműnek az a perbeli magatartás, amely egy több éven át folyamatban lévő perben a per urának távolmaradására vezet. A felperes eredeti és megváltoztatott keresetében – többszöri,

jogkövetkezmények terhével történt bírósági felhívás ellenére – sem tett az érvényesíteni kívánt jog alapjául szolgáló konkrét, egyben releváns és teljes körű tényállításokat, nem adta elő, hogy a törvényi feltételek megvalósulása mely tények alapján, hogyan és miért állapítható meg. Kizárólag az érintett perek iratainak beszerzését indítványozta, valamint folyamatosan kérte a bíróság tájékoztatását a bizonyításra szoruló tényekről és a bizonyítási eszközökről, ugyanakkor a bíróságnak nem feladata a fél által nem állított tényekkel kapcsolatos tájékoztatás. Mindezek alapján a felperes pervitelére visszavezethetően nem volt megállapítható az alapper vonatkozásában az I. rendű alperes jogellenes károkozása (annak időpontja), a felperes károsodása (nem vagyoni kára), ebből következően a kettő közötti okozati összefüggés, így a kárfelelősség fel sem merülhet. A felperes az alapper vonatkozásában kizárólag nem vagyoni kár megtérítését kérte, amely az általános személyiségvédelem eszköze, az igény jogalapja valamely személyiségi jog megsértése. Az orvosi dokumentáció felperes által állított elvesztése még a kárfelelősség feltételeinek bizonyítása esetén sem feltétlenül indokolná nem vagyoni kártérítés megfizetését, különös figyelemmel arra, hogy a felperes jogosult a róla készült egészségügyi dokumentációt megismerni, valamint a vizsgálatot végző orvos tanúvallomása szerint a dokumentáció a felperes rendelkezésére állt. A keresetváltoztatásokkal érintett keresetek vonatkozásában is arra a következtetésre jutott, hogy az I. rendű alperest nem terheli kártérítési felelősség. A felperesnek a peres iratok beszerzésére irányuló bizonyítási indítványának teljesítését azért mellőzte, mert a felperes többszöri felhívás ellenére sem tette meg azon tényállításait, amelyek bizonyítását ezekkel az iratokkal el kívánta érni. A pervesztes felperest kötelezte a pernyertes I. rendű alperes felszámított és a szükséghez képest igazolt útiköltsége mint perköltség megfizetésére.

[10] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – a per érdemében – helybenhagyta.

[11] Indokolása szerint hivatalból kellett tisztáznia, hogy mi a kereset perben elbírálható tartalma, valamint ezt indokolta az is, hogy a felperes fellebbezésében megsértett jogszabályhelyként hivatkozott a Pp. 146. § (1) bekezdésére. E jogszabályi rendelkezés alapján a keresetváltoztatás alapfeltétele a felek azonossága, azonban önmagában azért, mert a felperes az I. rendű alperes felelősségi körébe tartozó több eljárás esetében is kártérítési igénnyel kíván élni, nem jelenti, hogy a keresetváltoztatás további feltételeként a jogviszony azonossága vagy összefüggése hiányában a kereset kiterjeszhető lenne más I. rendű alperesi eljárásokra is. Márpedig az alapper tárgya fogorvosi műhiba, míg a keresetváltoztatás alapjául szolgáló per tárgya szerződés érvénytelensége volt. E különböző eljárások és az azok során elkövetett esetleges eljárási szabálysértések nem eredményeznek azonos, de még csak összefüggő jogviszonyt sem. Az elsőfokú bíróságtól eltérően a másodfokú bíróság ezért arra a következtetésre jutott, hogy a keresetváltoztatások tárgyát képező igények ebben az eljárásban – eljárásjogi akadályok miatt – nem érvényesíthetők, amelyről azonban nem kellett külön (kiváltképp fellebbezhető) végzést hozni. A Kúria gyakorlata alapján a keresetváltoztatás (keresetkiterjesztés) elutasításáról a bíróság ügydöntő határozatában köteles számot adni. Ha azonban arról mégis önálló végzést hoz, az pervezető végzésnek minősül, azzal szemben nincs helye önálló fellebbezésnek. Ez a felperest nem fosztja meg a jogérvényesítés lehetőségétől, hiszen a keresetváltoztatásban foglalt igényét önálló keresetként érvényesítheti (Kúria Pkf.III.24.623/2018/2., Pkf.VI.24.969/2018/2., Pkf.IV.24.878/2018/2.). A Kúria álláspontja szerint ebben az esetben téves a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításával kapcsolatos analógiára történő utalás, mivel a bíróság ezzel a határozatával – az

érdemi döntés elleni jogorvoslati lehetőség mellett – csak ennek az igénynek a folyamatban lévő eljárásban való érvényesítése lehetőségét zárja ki. Ez az értelmezés felel meg a jogalkotó és a jogszabály céljának is, mert az alaptalanul előadott keresetváltoztatások, valamint az azok elutasításával kapcsolatos jogorvoslati eljárások számottevően elnehezítik az eljárások észszerű időn belül történő eredményes befejezését (Kúria Pkf.IV.24.969/2018/2.). Erre figyelemmel a per tárgya csak az alapperben történt jogsértésre alapított eredeti kereset volt, így az ítélet felülbírálata során nem volt érdemi jelentősége, hogy az elsőfokú bíróság követett-e el eljárási szabálysértést a keresetváltoztatásokat illetően, valamint az azok tárgyában hozott döntése megalapozott volt-e. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú ítélet indokolásából mellőzte a keresetváltoztatások elbírálásával kapcsolatos részeket, a rendelkező részét pedig úgy tekintette, hogy az csak a perben elbírálható eredeti keresetre tartalmaz rendelkezést. A másodfokú bíróság abban is korrigálta az elsőfokú ítélet indokolását, hogy feltüntette a korábbi II. rendű alperessel szembeni keresetet és az azt elbíró határozatokat, valamint a 7. sorszám alatti keresetváltoztatást és az azzal kapcsolatos jogerős permegszüntető végzést.

[12] A másodfokú bíróság értékelése szerint az elsőfokú bíróság feltárta a perben egyedülként elbírálható eredeti kereset érdemi eldöntéséhez szükséges tényállást, valamint azzal kapcsolatban helyes döntésre jutott, amelynek indokaival nagyjából egyetértett, ezért alapvetően csak a fellebbezésben foglaltak miatt hangsúlyozta az alábbiakat.

[13] A felperes a Pp. 18. § (4) bekezdése alapján a fellebbezésben panaszt tehetett az eljáró bíró kizárásának megtagadása ellen, de ez a panasz megalapozatlan volt. A felperes elfogultságot megalapozó okként arra hivatkozott, hogy az ítélet meghozatalában részt vett bíró a költségmentesség felülvizsgálata során perlekedése rosszhiszeműségét vélelmezte, mert nem adott választ a feltett kérdésekre, nem vette hivatalból figyelembe egy másik perből általa ismert költségmentességi adatokat, nem adott választ arra a kérdésre, hogy tárgyalja-e a 7. sorszám alatti keresetváltoztatást, valamint sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság másik tanácsa által a kizárás megtagadásáról hozott végzés nem a jelen ügyre alkalmazandó Pp. rendelkezésein alapult. A másodfokú bíróság értékelése szerint tény, hogy a kizárást megtagadó határozatban a bíróság nem a jelen perben alkalmazandó eljárásjogi törvényre hivatkozott, de a két szabályozás lényegét tekintve változatlan, így ebből eredően a felperest nem érthette hátrány. A költségmentesség felülvizsgálata során az elsőfokú bíróság a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet (a továbbiakban: Kmr.) 8. § (2) bekezdésének és a Pp. 85. § (3) bekezdésének megfelelően járt el: e jogszabályi rendelkezések alapján a bíróság elrendelheti az igazolások ismételt csatolását és egyéb bizonyítást is lefolytathat, valamint vizsgálnia kell a perlekedés rosszhiszeműségét. Az elsőfokú bíróság jogi álláspontjától eltérően önmagában abból, hogy a felperes nem válaszolt a rosszhiszemű perlekedéssel összefüggésben feltett bírósági kérdésekre, nem vélelmezhető annak megvalósulása, ugyanakkor a bíró elfogultlanságát alátámasztotta, hogy a költségmentesség megvonását követően a felperesnek költségmentességet engedélyezett. A felperesnek a költségmentesség felülvizsgálatával kapcsolatos magatartása arra engedett következtetni, hogy eleget kíván tenni a Kmr. 8. § (2) bekezdésének mindenben megfelelő felhívásnak. A felperes alaptalanul sérelmezte azt is, hogy nem kapott tájékoztatást a 7. sorszám alatti keresetváltoztatás tárgyalásáról. Amellett, hogy önmagában egy ezzel kapcsolatos esetleges jogszabálysértés sem alapozná meg az eljáró bíró elfogultságát, a per iratai alapján mindvégig egyértelmű volt az elsőfokú bíróság eljárása ezzel a keresetváltoztatással összefüggésben. Az elsőfokú bíróság a jelen perben benyújtott keresetet bírálta el. Mindezek alapján nem álltak fenn olyan tények és körülmények,

amelyekből következne, hogy nem volt biztosított a pártatlan elbírálás követelménye, továbbá a felperes hivatkozásával szemben áll az eljáró bíró elfogulatlanságát deklaráló felelős nyilatkozata is (BH1998. 28.). Mindezekre figyelemmel a felperes alaptalanul panaszolta a kizárás tárgyában hozott határozatot és hivatkozott alapjogi sérelemre.

[14] A felperes ténybelileg helytállóan állította a perben korábban eljáró bíró kizárását, de ez alapján alaptalanul kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. A fellebbezésben is megjelölt eljárási szabálysértések egy része miatt az elsőfokú bíróság másik tanácsa végzésével kizárta a korábban eljáró bírót az ügy elintézéséből, ezzel pedig reparálta az ebből adódó helyzetet, a Pp. 16. § (1) bekezdésének megfelelően ügyelt arra, hogy kizárt bíró ne vegyen részt az eljárásban. Ezt követően az elsőfokú bíróság változatlanul lehetővé tette a felperesnek, hogy akár írásban, akár tárgyaláson nyilatkozzon keresetéről, így a korábban eljáró bíró eljárási szabálysértései nem befolyásolták az ügy érdemi elbírálását.

[15] A kereset megalapozottságával kapcsolatban idézte a Ptk. 339. § (1) bekezdését és 355. § (4) bekezdését kifejtve, hogy az elsőfokú bíróság által helyesen előadottak szerint egy esetleges jogellenes magatartás sem teremt automatikusan kártérítési kötelezettséget akkor, ha nem következett be nem vagyoni hátrány/károsodás a felperesnél, mert a kár szükségképpen eleme a kártérítési felelősségnek (BH2006. 363.). A nem vagyoni kártérítési igény minden esetben a személyhez fűződő jogok megsértésének Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontján nyugvó szankciós következménye (EBD2014. P.2.). A felperes azonban maga sem állította keresetében és – az elutasító döntés ismeretében, jogi képviselővel eljárva – fellebbezésében sem, hogy az alapperben valamely személyhez fűződő jogát sértették volna meg az egészségügyi dokumentáció elvesztésével. Fellebbezésében is csak arra hivatkozott, hogy a jogsértés megvalósulásával vélelmezni kell a nem vagyoni sérelem bekövetkezését. A kereset tartalma szerint a felperes tény- és jogállítása pusztán az volt, hogy a leletek elvesztésével érte nem vagyoni károsodás. Ez azonban önmagában a nem vagyoni kártérítésre okot adó (személyhez fűződő) jogsérelmet nem, hanem pusztán a felperes személyiségi jogsértést nem jelentő érdeksérelmét jelenti. Többlettényállás (pl. a leletek hiánya miatt őt ért egészségkárosodás, visszaélés személyes adataival, esetleg vagyoni károsodásként a dokumentáció pótlásával felmerült kiadások stb.) hiányában ugyanis csak az állapítható meg, hogy a felperes olyan „károsodásra” hivatkozott, amely nem azonosítható a személyhez fűződő jogok megsértéseként, ezért alkalmatlan az I. rendű alperes perbeli tény- és jogalapon történő marasztalására. Ezzel összefüggésben az egészségügyi iratok pótlásának is abból a szempontból van csak jelentősége, hogy az – eleve nem is a felperes által becsatolt – egészségügyi adatok a felperes számára bármikor beszerezhetők, pótolhatók voltak. Mindezek miatt – a kártérítési felelősség szükségképpen elemének hiányában – nem volt érdemi jelentősége, hogy történt-e az I. rendű alperes felelősségi körébe tartozó eljárási szabálysértés az alapperben, valamint ezzel okozati összefüggésben vesztek-e el esetlegesen a perbeli egészségügyi dokumentumok. Erre tekintettel az alapper iratainak beszerzése és értékelése is szükségtelen volt a – károsodás hiányában alaptalan – kereset érdemi elbírálásához. A másodfokú bíróság ezzel az indokolásbeli korrekcióval értett egyet az elsőfokú bíróság keresetet elutasító döntésével.

[16] A további, a per érdemét érintő és a perben elbírálandó keresetre tartozó hivatkozások kapcsán a másodfokú bíróság rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság eleget tett indokolási kötelezettségének, valamint ezzel összefüggésben az alkalmazandó jogszabályokat is megfelelően értelmezte és alkalmazta, az alapperre vonatkozó tényállást a kereset elbírálásához szükséges mértékben részletezte. Helytállóan utalt arra, hogy nem volt feladata

a felperes által nem állított tények kivizsgálása, illetve felderítése. Ettől függetlenül az elsőfokú bíróság már a keresetlevél hiányosságainak pótlása körében felhívta a felperest, hogy tegye meg a károsodás mértékére (szükségszerűen mibenlétére) vonatkozó tényelőadásait, de a per során tájékoztatta arról is, hogy bizonyítania kell károsodásának bekövetkeztét és mértékét. Nem teszi megalapozatlanná az elsőfokú bíróság ítéletét és hiányossá az indokolást, hogy a felperes nem ért egyet a döntéssel és annak indokaival, különösen nem mindazokat követően, hogy az elsőfokú bíróság a tisztességes eljárás követelményét messze meghaladó mértékben biztosított lehetőséget a felperesnek nyilatkozatai megtételére akár tárgyaláson, akár tárgyaláson kívül. Annak sincs érdemi jelentősége, hogy a felperes esetlegesen nem személyesen adta be beadványait az egyes tárgyalásokat közvetlenül megelőzően, hanem esetlegesen meghatalmazottja útján, mert a felperes ettől függetlenül sem jelent meg egy tárgyaláson sem személyes megjelenési kötelezettséggel történt idézése ellenére. A bíróság a Pp. 206. § (2) bekezdése szerint a per adataival egybevetett mérlegelés alapján értékelheti a fél magatartását vagy nyilatkozatait, az elsőfokú bíróság pedig okszerűen mérlegelte, hogy a felperes e vonatkozásban nem gyakorolta rendeltetésszerűen eljárási jogait.

[17] A felperes alaptalanul sérelmezte, hogy az elsőfokú ítélet nem terjedt ki a 7. sorszám alatti keresetváltoztatásra, mivel ebben a vonatkozásában a bíróság a pert jogerősen megszüntette. Ezzel nem sérült a jogvita elbírálásához való joga, mert a bíróság csak azt állapította meg, hogy ezt az igényét más perben érvényesítheti.

[18] A perköltség vonatkozásában a másodfokú bíróság kiegészítette az elsőfokú ítélet indokolását azzal, hogy az I. rendű alperes javára meghatározott perköltség mely tárgyalásokon történő megjelenés miatt, milyen összegben merült fel, valamint azok összegét az I. rendű alperes mely beadványaiban igazolta. Egyebekben a perköltségre vonatkozó döntést helyesnek ítélte, annak mérséklésére nem volt indok, ilyet a felperes sem jelölt meg. A felperes pervesztes lett, így nem jogosult perköltségre, ezért nincs jelentősége annak, hogy milyen összegű perköltsége keletkezett. A felperes további hivatkozásait nem ítélte jelentősnek a jogvita érdemét tekintve.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[19] A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte az ítéletek hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen valamennyi kereset teljesítését, másodlagosan az első- vagy a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. A keresetváltoztatásokkal összefüggésben elsődlegesen azok érdemi elbírálását és teljesítését, másodlagosan új számra iktatását és elbírálását, harmadlagosan az első- vagy a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, negyedlegesen a keresetváltoztatások idézés kibocsátása nélküli elutasítását kérte. Az elsőfokú perköltség vonatkozásában elsődlegesen az alperes kérelmének elutasítását, másodlagosan a perköltség csökkentését, harmadlagosan az első- vagy a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. A felülvizsgálati kérelem szerint a jogerős ítélet sérti – egyebek mellett – Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) XXVIII. cikk (1) bekezdését, a Pp. 1. §-át, 2. § (1) és (3) bekezdését, 3. § (1) és (3) bekezdését, 13. § (1) bekezdés e) pontját, 130. § (1) bekezdés j) pontját, 132. § (1) bekezdését, 141. § (helyesen: 146. §) (1) bekezdését, 163. § (3)

bekezdését, 206. §-át, 213. § (1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését, valamint a Ptk. 339. § (1) bekezdését, 349. § (1) és (3) bekezdését, 355. § (1) és (4) bekezdését.

[20] Felülvizsgálati kérelmében megismételte a fellebbezésében állított jogszabálysértéseket. Ezeket meghaladóan arra hivatkozott, kirívóan okszerűtlen értékelés, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalában részt vett bíró vonatkozásában ne lettek volna olyan tények, körülmények, amelyekből az elfogultságára lehet következtetni, ami a Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontjának, 221. § (1) bekezdésének, 2. § (1) bekezdésének és 1. §-ának a megsértését jelenti. A költségmentesség feltételeivel kapcsolatban a másik eljárásból hivatalból ismert tények, vagyoni és jövedelmi viszonyok ismertek voltak a jelen eljárásban. Kirívóan okszerűtlen értékelés, hogy a korábban eljáró elsőfokú bíróval szembeni hivatkozások ne alapozták volna meg az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, ami a Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontjának és 221. § (1) bekezdésének a megsértését jelenti. Az is megalapozza, hogy nem volt biztosítva a pártatlan elbíráláshoz való jog, hogy a keresetváltoztatásokat az elsőfokú bírók tárgyalták, nem tájékoztatták arról, hogy ezek nem megengedhetők, így sérült az elbíráláshoz való jog. Felülvizsgálati kérelmében panaszt tett a Kúriának azzal a határozatával szemben, amelyben megtagadta a másodfokú bíróság kizárását, mert így nem volt biztosítva a független, pártatlan elbíráláshoz való jog a másodfokú eljárásban. A másodfokú bíróság a keresetváltoztatásokat meg nem engedettnek értékelte és azokat érdemben nem bírálta el, így megfosztotta őt ezen igények érvényesítésétől, holott korábbi határozatai nem tartalmazták, hogy ezek meg nem engedett keresetváltoztatások lennének. Ha a másodfokú bíróság korábban határozott volna arról, hogy ezek meg nem engedett keresetváltoztatások, akkor még lett volna lehetősége arra, hogy azokat külön eljárásban érdemben elbírálják, amelynek hiánya sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, a Pp. 2. § (1) bekezdését, 13. § (1) bekezdés e) pontját, 221. § (1) bekezdését, 2. § (1) bekezdését és 1. §-át. A jogerős ítélet indokolása nincs összhangban a rendelkező résszel, ami a Pp. 221. § (1) bekezdésének a megsértését jelenti. A rendelkező rész nem tartalmazza, hogy pontosan milyen keresetpontokra vonatkozóan hagyta helyben az elsőfokú ítéletet. Ha nem egyezik a jogerős ítélet rendelkező része és indokolása, az sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését és a Pp. 2. § (1) bekezdését. Kirívóan okszerűtlen értékelés, hogy a keresetváltoztatásokat a jelen perben ne lehetne érvényesíteni, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését és a Pp. 2. § (1) bekezdését sérti, hogy a másodfokú bíróság korábbi határozataiban nem döntött a keresetváltoztatások meg nem engedhetőségéről. Kirívóan okszerűtlen értékelés, hogy a keresetváltoztatások érdemi vizsgálat nélküli elutasításáról ne kellett volna külön végzést hozni, ami a Pp. 1. §-a, 2. § (1) bekezdése és 3. § (1) bekezdése megsértését jelenti. Kirívóan okszerűtlen értékelés, hogy a keresetváltoztatás törvényi feltételei ne állnának fenn, ami a Pp. 206. § (1) bekezdésének és 146. § (1) bekezdésének a megsértése, mert a keresetváltoztatásokban érvényesített jog az eredeti keresettel összefügg, hiszen ugyanezen alperessel szembeni kártérítési és sérelemdíj iránti igény érvényesítését tartalmazza. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes tárgyaláshoz való jog magában foglalja a kereset teljes körű és érdemi elbírálásához való jogot, ennek hiánya sérti a Pp. 2. § (1) bekezdését. A per tisztességes lefolytatásához és a keresetváltoztatásokban lévő igény érdemi elbírálásához való jogot sérti az a hivatkozás, hogy téves lenne a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasítására való hivatkozás, hogy ez ne lenne alkalmazható, mert ez az olyan hiányos keresetlevélre alkalmazandó eljárás, amikor a keresetlevél emiatt nem bírálható el, ami sérti a Pp. 130. § (1) bekezdés j) pontját, 132. § (1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, 2. § (1) és (3) bekezdését. A másodfokú ítélet nem tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a keresetváltoztatásokban lévő igényekre – a hiányos keresetlevélre – miért nem ennek megfelelő döntést hozott, amellyel sérült a részletesen indokolt döntéshez való jog. A

kártérítési kereset elutasítása sérti a Pp. 221. § (1) bekezdését, 206. §-át, 163. § (3) bekezdését, valamint a Ptk. 339. § (1) bekezdését, 349. § (1) és (3) bekezdését, 355. § (1) és (4) bekezdését. Nem megfelelő értékelés, hogy ne következett volna be nem vagyoni károsodás, hátrány, valamint ne lett volna érdemi jelentősége, hogy az I. rendű alperes felelősségi körébe tartozó eljárási szabálysértés történt, és ezzel okozati összefüggésben veszték el az egészségügyi dokumentumok. Hátránya származott ebből, ezért pénzbeli kártérítést kellett volna megítélni. A köztudomású hátrányt figyelembe kellett volna venni. Az iratok igazolják az I. rendű alperes jogellenes eljárását, a sérelem bekövetkezését a jogsértés megvalósulásával vélelmezni kell, az összeget indokolja a jogsértés súlya, a felróhatóság mértéke. Az elsőfokú bíróság nem hívta fel arra, hogy a károsodás mibenlétére tegyen tényelőadást. Kirívóan okszerűtlen értékelés, hogy az orvosi leletek elvesztése ne indokolná kártérítés megfizetését. Az elsőfokú ítélet meghozatalában részt vett bíró nem ismerte az alapper iratait, ami a kereset tárgya volt, így megalapozatlan ítéletet hozott, ami sérti a Pp. 206. § (1) bekezdését és 221. § (1) bekezdését. Kirívóan okszerűtlen a másodfokú ítéletben az, hogy az alapper iratainak beszerzése és értékelése szükségtelen. Ő nem kapta meg az összes leletet az egyetemről és azokról nem kérhető másolat. A bíróság nem tájékoztatta arról, neki kellene bizonyítania, hogy nem kapta meg az összes leletet, ami a Pp. 3. § (3) bekezdésének a megsértést jelenti. Nem tájékoztatták arról, neki kellene bizonyítania, hogy az I. rendű alperes a leletek kezelése során nem a jogszabálynak megfelelően járt el. Nem megfelelő értékelés a másodfokú ítéletben, hogy az elsőfokú bíróság megfelelő tájékoztatást adott a bizonyításra vonatkozóan, ami sérti a Pp. 3. § (3) bekezdését, 221. § (1) bekezdését, 206. § (1) bekezdését. A bíróság megsértette a Pp. 213. §-át, mert a keresetváltoztatásokban lévő igényeket érdemben nem bírálta el. Az első- és a másodfokú ítélet jogsértő, ezért kérte elutasítani az I. rendű alperes perköltség iránti kérelmét.

[21] Az I. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában fenntartását.

[22] Indokolása szerint a felperes felülvizsgálati kérelmében nagyrészt megismételte a fellebbezésében foglaltakat, ugyanakkor a felülvizsgálat nem harmadfokú eljárás, a felülvizsgálati kérelemben a jogerős ítélet jogszabálysértését kell előadni. A felperes nagyszámú jogszabály megsértését állította felsorolásszerűen, azonban kevés esetben fejtette ki a jogszabálysértés tartalmi indokolását. A Kúria az Alaptörvény megsértését nem vizsgálhatja. Az eljárás során biztosítva volt a pártatlan elbírálás. A félnek kedvezőtlen döntés nincs közvetlen összefüggésben az eljárás tisztességességének kérdésével, a tisztességes eljárás követelménye nem azonosítható a hiba nélküli eljárással. A másodfokú bíróság jogszerű döntést hozott a keresetváltoztatásokkal kapcsolatban. A felperes a bizonyítékmérlegeléssel összefüggésben csak állította az okszerűtlenséget, de nem adta elő, hogy miért csak az általa állított következtetésre lehetett volna jutni. A jogerős ítélet mindenben megfelel a jogszabályoknak.

A Kúria döntése és jogi indokai

[23] A Pp. 272. § (2) bekezdése és a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelemben megjelölt megsértett jogszabályhely, az ott előadott

jogsabálysértés, valamint a kérelem jogi indokai által meghatározott keretek között vizsgálhatja felül.

[24] A felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontja szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A 3. ponthoz fűzött indokolás szerint a felülvizsgálati kérelem központi eleme a megsértett jogszabályhely megjelölése és a jogszabálysértés körülírása, mert ezek határozzák meg a Kúria felülbírálati lehetőségének tartalmi és perjogi kereteit. A megsértett jogszabályhellyel kapcsolatban az a követelmény érvényesül, hogy a fél felülvizsgálati kérelmében pontosan jelölje meg azt a jogforrást és azon belül azt a konkrét jogszabályhelyet, amelynek megsértésére hivatkozik. A jogszabálysértés tartalmi körülírása keretében pedig a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő félnek szabad szöveges formában is meg kell fogalmaznia a jogerős ítélet általa sérelmezett és rendkívüli perorvoslatot megalapozó fogyatékoságát, amellyel kapcsolatban részletesen ki kell fejtenie jogi álláspontját. A 4. ponthoz fűzött indokolás szerint érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a törvény által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek, az egyéb hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja.

[25] Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül, valamint érdemben csak azokat a hivatkozásokat vizsgálhatta, amelyek tartalmazzák a megsértett jogszabályhely megjelölését és a jogszabálysértés körülírását is (Kúria Pfv.I.20.174/2024/13., Mfv.II.10.045/2024/4., Gfv.III.30.084/2024/4., Pfv.IV.22.302/2011/5., Pfv.V.21.139/2023/7., Gfv.VI.30.393/2023/10., Gfv.VII.30.002/2020/12., Mfv.VIII.10.114/2022/5., Pfv.IX.20.610/2019/27., Mfv.X.10.012/2020/4.).

[26] A felülvizsgálat a fellebbezés alapján meghozott jogerős ítélet jogkérdésben állított hibájának az orvoslására szolgáló rendkívüli perorvoslat. A felülvizsgálat tárgya a jogerős ítélet, nem az elsőfokú bíróság ítélete [Pp. 270. § (2) bekezdés]. A felülvizsgálati kérelemben ezért a támadott jogerős ítélet jogszabálysértését kell előadni, és a jogerős ítélet által megsértett jogszabályhelyet kell megjelölni. Nem alkalmas érdemi felülbírálatra az a felülvizsgálati kérelem, amely nem tartalmazza a felülvizsgálat tárgyát, azaz az arra vonatkozó érvelést, hogy a jogerős bírósági döntés miért jogszabálysértő, hanem csak megismétli a korábban előadottakat (Kúria Kfv.IV.35.169/2014/4., megjelent: BH2015. 241.). A felülvizsgálati kérelem által helyesnek tartott jogi álláspont érveit a jogerős ítélet indokolásával kell ütköztetni (Kúria Pfv.VI.20.844/2019/4., megjelent: BH2020. 331.). A Kúria érdemben nem vizsgálhatja a felülvizsgálati kérelemnek azokat a hivatkozásait, amelyekben a fél csak megismétli az elsőfokú ítélet jogszabálysértő voltára hivatkozó fellebbezése tartalmát anélkül, hogy az általa helyesnek tartott jogi álláspont érveit ütköztette volna a jogerős ítélet indokolásával (Kúria Gfv.I.30.249/2023/7.). Nem vezethet eredményre az a felülvizsgálati kérelem, amely jogi érveit nem ütközteti a jogerős ítélet indokolásával (Kúria Pfv.IV.20.153/2024/7., Pfv.III.20.197/2024/4.). A Kúria érdemben nem vizsgálhatja a felülvizsgálati kérelemnek azokat a hivatkozásait, amelyek csak megismétlik a fellebbezésben

írtakat, de a jogerős ítélettel szemben nem indokolják az előadottakat (Kúria Pfv.IV.20.006/2023/7., Pfv.II.20.949/2023/15.).

[27] A jelen ügyben az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Az ezzel szemben előterjesztett felperesi fellebbezés alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, ugyanakkor döntését részben eltérő indokokra alapította. A másodfokú bíróság jogerős ítéletében vizsgálta a kereset perben elbírálható tartalmát, a keresetváltoztatások megengedhetőségét {[23]-[28]}, a felperes kizárással és alapjogi sérelmekkel kapcsolatos hivatkozásait {[30]-[34]}, a kereset érdemi alaposágát {[35]-[38]}, valamint ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság ítéletével és eljárásával kapcsolatban állított eljárási jogszabálysértéseket {[39]-[41]}. A felperes ennek ellenére felülvizsgálati kérelme jelentős részében csak megismételte az elsőfokú ítélettel szemben előterjesztett fellebbezésében előadottakat anélkül, hogy a jogerős ítéletben írtakra reagált volna, saját jogértelmezését ütköztette volna a jogerős ítélet indokolásával, a másodfokú bíróság jogértelmezésével. Ezt meghaladóan a felperes felülvizsgálati kérelme jelentős részében vagy kizárólag azt a véleményét fogalmazta meg, hogy a bíróság megsértette az általa megjelölt jogszabályi rendelkezést, ténylegesen azonban nem adta elő a jogszabálysértés tartalmi körülírását, vagy sérelmezte a jogerős ítéletben írtakat anélkül, hogy ennek körében megsértett jogszabályhelyet megjelölt volna.

[28] Mindezek alapján a Kúria érdemben nem vizsgálhatta a felülvizsgálati kérelemnek azokat a hivatkozásait, amelyeket a felperes nem a jogerős ítéletben kifejtett jogi érvekkel szemben, azokkal ütköztetve terjesztett elő, valamint amelyek ténylegesen nem tartalmazták a jogszabálysértés tartalmi körülírását vagy a megsértett jogszabályhely megjelölését.

[29] A felperes felülvizsgálati kérelmében állította, hogy a jogerős ítélet sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését. Ahogy a Kúria több határozatában {Kúria Pfv.V.21.965/2018/8., megjelent: BH2020. 324.; Kúria Pfv.III.21.034/2020/12. [29], Gfv.VI.30.440/2021/6. [12], Pfv.IV.21.454/2021/8. [32], Pfv.II.20.117/2022/4. [54], Gfv.V.30.554/2022/2. [14], Pfv.I.20.405/2023/11. [14], Pfv.II.20.799/2024/5. [24]} már kifejtette, felülvizsgálatot jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni [Pp. 270. § (2) bekezdés], a felülvizsgálati kérelemben jogszabálysértést kell előadni [Pp. 272. § (2) bekezdés], valamint a Kúria a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabálysértést vizsgálhatja [Pp. 275. § (2) bekezdés]. Az Alaptörvény *R*) cikk (1)-(2) bekezdéséből és *T*) cikk (2)-(3) bekezdéséből következően az Alaptörvény a jogrendszer alapja, de nem jogszabály. Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságoknak a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezniük. A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabálysértések vizsgálata körében a Kúriának ezért a megsértettként állított jogszabályi rendelkezést az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmeznie, és erre figyelemmel kell állást foglalnia a jogszabálysértésről. A Kúria azonban azt nem vizsgálhatja, hogy a jogerős ítélet sérti-e az Alaptörvényt, mert erre kizárólag az Alkotmánybíróság jogosult az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján. Mindezekre figyelemmel a Kúria csak azt értékelhette, hogy a jogerős ítélet sérti-e a megsértettként megjelölt – és érdemben vizsgálható – jogszabályi rendelkezések Alaptörvénnyel összhangban értelmezett tartalmát.

[30] A felperes felülvizsgálati kérelmében a Pp. 1. §-ának a megsértésére hivatkozott egyrészt a jogvita pártatlan eldöntésének sérelme miatt, másrészt azért, mert a keresetváltoztatások elutasításáról külön végzést kellett volna hozni.

[31] A Pp. 1. §-a a törvény célját fogalmazza meg olyan tartalommal, hogy a Pp.-nek a jogviták pártatlan eldöntését kell biztosítania az I. Fejezetben meghatározott alapelvek érvényesítésével. Az Alaptörvény 28. cikke, valamint a Pp. 2. § (4) bekezdése alapján a törvény célját, valamint az abban hivatkozott alapelveket a bíróságoknak figyelembe kell venniük a Pp. konkrét normáinak az értelmezésénél: a Pp. konkrét normáit e célra figyelemmel, a törvényi céllal, az alapelvekkel és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezniük.

[32] A pártatlanság követelményének konkrét perben történő tényleges megvalósulásához szükséges rendelkezéseket elsődlegesen a bírák és a bíróságok kizárására vonatkozó konkrét normák szabályozzák. A Kúriának ezért e konkrét normák megsértésének vizsgálata során kell értékelnie a jogszabálysértés – a pártatlanság hiánya – tényleges megvalósulását. Ennek körében a bírák és a bíróságok kizárására vonatkozó konkrét normákat a Pp. céljával, alapelveivel és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmeznie. Mindezekre figyelemmel a Kúria a Pp. 1. §-ának a megsértését önmagában nem, hanem a kizárással kapcsolatos hivatkozás vizsgálata körében értékelhette.

[33] A keresetváltoztatások elutasításának módjával kapcsolatban a felperes felülvizsgálati kérelmében csak azt adta elő, hogy a külön végzés meghozatalának mellőzése sérti a Pp. 1. §-át. Ennek indokait azonban nem adta elő, nem vezette le, hogy a nem külön végzésben való döntés milyen okból sérti a törvényt – fentiek szerint megfogalmazott – célját.

[34] A bírák és a bíróságok kizárásával, a jogerős ítélet állított tartalmi ellentmondásosságával, valamint a keresetváltoztatásokkal kapcsolatos eljárással és döntéssel összefüggésben a felperes a Pp. 2. § (1) és (3) bekezdésének a megsértésére is hivatkozott. A Pp. 2. § (1) bekezdése a bíróság polgári perbeli feladatát szabályozza, és ennek körében az igazságszolgáltatás alapelveit rögzíti összhangban az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 6. cikk 1. bekezdésével, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével. Ha a bíróság nem teljesíti a Pp. 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott feladatát, úgy a fél erre hivatkozással a Pp. 2. § (3) bekezdése szerinti igényeket érvényesítheti. A Pp. 275. § (3) bekezdése alapján csak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással bíró, konkrét eljárási szabálysértés vezethet a jogerős határozat hatályon kívül helyezésére. Mindezek alapján a Pp. 2. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettség esetleges megsértése felülvizsgálati eljárásban nem orvosolható (Kúria Pfv.III.21.034/2017/8., Pfv.III.21.450/2017/8., Pfv.III.21.472/2019/6., Pfv.III.21.022/2020/13., Pfv.I.20.088/2022/11., Pfv.III.20.164/2022/6., Pfv.I.20.792/2023/6., Pfv.I.20.453/2024/9.), önmagában az igazságszolgáltatás alapelveinek a sérelme – a részletszabályok megsértésére való hivatkozás nélkül – nem alapoZHatná meg a jogerős határozat hatályon kívül helyezését. A felperes felülvizsgálati kérelmében a Pp. 2. § (1) bekezdésével összefüggésben tartalmilag nem a bíróságokkal szemben általánosan támasztott alapvető követelmények be nem tartását sérelmezte az eljárás egészére nézve, hanem konkrét eljárási és anyagi jogszabálysértésekre hivatkozott, a Kúria ezért ezeket a konkrét jogszabálysértéseket vizsgálta.

[35] A felperes a független, pártatlan bírósághoz és elbíráláshoz való jog megsértése körében a Pp. 13. § (1) bekezdés *e*) pontjának a megsértésére hivatkozott. Indokolása szerint a másodfokú bíróság jogerős ítéletében kirívóan okszerűtlen, nem megfelelő értékelés alapján jutott arra a következtetésre, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalában részt vett bíró nem volt kizárt; a korábban eljáró és az ügy elintézéséből később kizárt bíró miatt az elsőfokú ítéletet hatályon kívül kellett volna helyezni; a másodfokú bíróság is kizárt volt, mert korábbi határozataiban nem utalt arra, hogy a keresetváltoztatásokkal kapcsolatos igények a jelen perben nem érvényesíthetők.

[36] A Pp. 13. § (1) bekezdés *e*) pontja szerint az ügy elintézéséből ki van zárva, és abban mint bíró nem vehet részt az, akitől az ügynek tárgyilagos megítélése egyéb okból nem várható (elfogultság). Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül bírálja el.

[37] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes bírósági tárgyaláshoz való jog része a pártatlanság követelménye, amely az eljárásban részt vevő személyekkel szembeni előítélet-mentes, elfogulatlan eljárás követelményét jeleníti meg {23/2024. (XII. 23.) AB határozat, Indokolás [24]-[25]}. A pártatlanság követelményének van egy szubjektív, a bíró magatartásában rejlő és egy objektív, a szabályozásban megnyilvánuló követelménye {36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [48]; 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [38]}. A pártatlanság követelménye értelmében el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében {3353/2024. (X. 8.) AB határozat, Indokolás [34]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében a törvény által felállított bíróság függetlensége és pártatlansága egy olyan általános jogelv, amely a legalapvetőbb emberi jogok közé tartozik {34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [25]; 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [38]}. Független és pártatlan bíráskodás hiányában az egyéni jogok érvényesítése szenved csorbát. Mindebből következik, hogy a tisztességes bírósági tárgyalás követelményrendszerének szerves részét alkotó függetlenség és pártatlanság a demokratikus jogállamokban feltétlen érvényesülést kívánó alkotmányos igényként jelentkezik {34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [28]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [24]; 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [38]}. A pártatlanság követelményének tényleges érvényesülését elsődlegesen az eljárási törvényekben megfogalmazott kizárási szabályok garantálják. Az abszolút kizárási okok lényege, hogy azok bármelyikének fennállása kizárja a bírót az eljárásból anélkül, hogy vizsgálnák, ténylegesen elfogult-e a bíró. A relatív kizárási okok esetében viszont vizsgálandó a bíró esetleges elfogultsága {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [39]; 3353/2024. (X. 8.) AB határozat, Indokolás [38]}. Az abszolút kizárási ok esetén nincs lehetőség a mérlegelésre, relatív kizárási ok (személyes ismeretség, barátság, üzleti kapcsolat vagy haragos viszony stb.) fennállása esetén a kizárás eldöntése mérlegelés eredménye {3467/2021. (XI. 12.) AB határozat, Indokolás [43]; 3353/2024. (X. 8.) AB határozat, Indokolás [52]}.

[38] A bírák kizárására vonatkozó rendelkezések garanciális jellegű szabályok. A Pp. 252. § (1) bekezdése és 275. § (2) bekezdése ezért a felülbírálati és a felülvizsgálati jogkör korlátai alóli kivételként szabályozza azt az esetet, amikor a határozat meghozatalában olyan bíró vett

részt, akivel szemben a törvény értelmében kizáró ok áll fenn. Ennek indoka, hogy ha a határozat meghozatalában kizárt bíró vett részt, ez egyúttal sértheti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, a tisztességes bírósági eljárás részét képező pártatlanság követelményét. Ez pedig felveti a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét is, egyúttal a jogerős határozat megsemmisítésére vezet {2/2020. (I. 2.) AB határozat, Indokolás [21] és [32]; 3353/2024. (X. 8.) AB határozat, Indokolás [41]; 23/2024. (XII. 23.) AB határozat, Indokolás [44]}. Ha tehát akár az elsőfokú, akár a másodfokú határozat meghozatalában olyan bíró vett részt, akivel szemben a törvény értelmében kizáró ok áll fenn, úgy az megalapozza a határozat hatályon kívül helyezését.

[39] Az Alkotmánybíróság által megfogalmazott szempontrendszer alapján relatív kizárási ok esetén mérlegelés eredményeként dönt a bíróság a kizárás iránti kérelem megalapozottságáról. Az elfogultságra alapított kizárási ok bejelentése esetén tehát mérlegelés tárgya, hogy a bírót valóban elfogultnak kell-e tekinteni.

[40] A korábban eljáró és az ügy elintézéséből később kizárt bíró nem vett részt az ítélet meghozatalában, így ez nem alapozta meg az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését [Pp. 252. § (1) bekezdés]. Ezt meghaladóan a másodfokú bíróság jogerős ítéletében helyesen hivatkozott arra, hogy a korábban eljáró bíró kizárása (2022. december 1.) és az elsőfokú ítélet meghozatala (2023. szeptember 26.) között az elsőfokú bíróság több tárgyalást tartott, számos felhívást és figyelmeztetést intézett a felpereshez, így a felperes valamennyi, általa relevánsnak ítélt perbeli nyilatkozatát megtehetette, ezért a korábban eljáró bíró eljárási szabálysértései nem befolyásolták a pártatlan döntéshozatalt.

[41] Az elsőfokú ítélet meghozatalában részt vett bíró kizártságával kapcsolatban a másodfokú bíróság jogerős ítéletében helyesen indult ki abból, hogy az esetleges eljárási hibák önmagukban nem vezetnek sem a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmére, sem a bíró elfogultságának megállapítására. A bíró pártatlanságát semmilyen módon nem érinti az, ha a vele szemben bejelentett kizárási okot elbíráló másik tanács határozatában – megjelölése szerint – téves, tartalmilag ugyanakkor helyes eljárásjogi rendelkezéseket tüntetett fel. A másodfokú bíróság helyesen hivatkozott arra is, hogy a személyes költségmentesség feltételei fennállásának felülvizsgálata során a bíróság elrendelheti a külön jogszabályban megjelölt igazolások ismételt csatolását, és a szükséghez képest egyéb bizonyítást folytathat le [Kmr. 8. § (2) bekezdés], továbbá kizárja a költségmentesség engedélyezését a perlekedés rosszhiszeműsége [Pp. 85. § (3) bekezdés], amit ezért a bíróságnak vizsgálnia kell. A bírósági felhívásra adott válasz elmaradásából önmagában – az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően – nem lehetett volna vélelmezni a rosszhiszemű perlekedést, ugyanakkor a bíró elfogultsága körében helyesen értékelte a másodfokú bíróság azt is, hogy bár az elsőfokú bíróság először megvonta a felperes teljes személyes költségmentességét (64. sorszám), később azonban – a felhívások teljesítését követően – a felperes részére teljes személyes költségmentességet engedélyezett (101. sorszám). Helyesen értékelte azt is a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a 7. sorszám alatti keresetváltoztatással kapcsolatban folyamatosan intézkedett, amelyről a felek is tudomással bírtak (53., 58., 70., 75., 86., 103. sorszám). A másodfokú bíróság így a fellebbezésben hivatkozott kizárási ok elbírálásával kapcsolatban felismerte annak alapjogi jelentőségét, és ennek megfelelő értékelése alapján helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az elsőfokú eljárásban nem sérült a pártatlanság követelménye.

[42] A másodfokú bírósággal szemben elfogultságra alapított kizárási ok bejelentését a Kúria bírálta el, amelynek eredményeként a másodfokú bíróság kizárását megtagadta. A Kúria végzésében értékelte a kizárási ok bejelentésének tartalmát, és a másodfokú bíróságnak a fellebbezés elbírálására kijelölt bírának nyilatkozatát. Kiemelte, a felperes a másodfokú bíróság bírának elfogultságát megalapozó körülményként kizárólag azt jelölte meg, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalában részt vett bíró korábban eljárta a másodfokú bíróságon, önmagában azonban ebből a tényből nem következik, hogy a másodfokú bíróság egyetlen bírója se lenne képes az ügy tárgyilagosa megítélésére; a felperes pedig ezen kívül nem adott elő olyan konkrét, elfogultságra utaló körülményt, amelyből a másodfokú bíróság valamennyi bírójának az elfogultságára lehetne következtetni, továbbá a rendelkezésre álló iratokból sem észlelt az igazságszolgáltatás pártatlanságához fűződő érdeket sértő, illetve elfogultságra utaló körülményeket. A felperes ezzel szemben felülvizsgálati kérelmében ismételtén csak állította, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalában részt vett bíró korábban eljárta a másodfokú bíróságon, ezért nem várható másodfokon tárgyilagosa megítélés, de a Kúria végzésében írtakkal szemben ebben a körben nem adott elő további értékelhető indokot. Ezt meghaladóan felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, a másodfokú bíróság azért volt kizárt, mert az eljárás korábbi részében nem határozott arról, hogy a keresetváltoztatások ne lennének megengedhetőek. A fent írtak szerint azonban egy esetleges eljárási hiba – így a keresetváltoztatások megengedhetőségéről való döntés felperes által állított késedelme – sem alapozná meg önmagában az elfogultságot. Egyebekben – az alábbiakban írtakra figyelemmel – a másodfokú bíróságnak nem kellett korábban állást foglalnia a keresetváltoztatások megengedhetőségéről, arról az I. rendű alperessel szemben előterjesztett kereset érdeme körében, ügydöntő határozatában volt köteles számot adni. A felülvizsgálati kérelemben előadottak így nem alapozzák meg a másodfokú bíróság tagjainak kizártságát.

[43] Mindezekre figyelemmel a jogerős ítélet nem sérti a Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontját, az ügyben nem sérült sem elsőfokon, sem másodfokon a pártatlanság követelménye.

[44] A felperes felülvizsgálati kérelmében a Pp. 221. § (1) bekezdésének a megsértését is állította. Indokolása szerint a másodfokú bíróság nem megfelelően értékelte a tényeket és a körülményeket az elfogultságra alapított kizárási okkal kapcsolatban; a jogerős ítélet indokolása nincs összhangban a rendelkező résszel, mert a rendelkező rész nem tartalmazza, hogy pontosan milyen keresetekre hagyta helyben az elsőfokú ítéletet; téves és hiányos az indokolás abban a körben, hogy a keresetváltoztatásra nem kell alkalmazni a hiányos keresetlevélre vonatkozó szabályokat; érdemben is megalapozatlan az ítélet, helytelen a másodfokú bíróságnak az az álláspontja, hogy szükségtelen volt az alapper iratainak beszerzése; nem megfelelő a másodfokú bíróságnak az az értékelése, hogy az elsőfokú bíróság megfelelő tájékoztatást adott a bizonyítással összefüggésben.

[45] A Pp. 221. § (1) bekezdése az ítélet indokolásának tartalmi elemeit szabályozza. A bíróság így akkor sérti meg ezt a jogszabályi rendelkezést, ha a jogi indoklás nem tartalmazza a törvényben előírtakat. Az ítélet indokolásából annak kell kitűnnie, hogy a bíróság döntését mire alapította {Kúria Pfv.I.20.288/2022/8. [51]}. A bíróságnak a döntés alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel kell bemutatnia, amelynek terjedelmét és mélységét az adott döntés természete és az ügy egyedi körülményei határozzák meg figyelemmel arra is, hogy az indokolás hiánya vagy fogyatéka a fél világosan és pontosan körülírt kérdését érinti-e. Minimális elvárás, hogy a bíróság a feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek

értékeléséről határozatában számot adjon, amellyel kapcsolatban figyelembe kell venni a jogvita természetét, az eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [31] és [34]}. A döntés indokolásának nem kell kiterjednie minden egyes részletre, de ki kell térnie az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre {26/2020. (XII. 2.) AB határozat, Indokolás [22]}. Az indokolási kötelezettség megsértése körében azonban a döntés érdemi helyessége nem vizsgálható {Kúria Pfv.I.20.857/2023/7. [32]}.

[46] A jelen ügyben a másodfokú bíróság jogerős ítéletében részletesen indokolta a kizárással {[30]-[34]}, a keresetváltoztatással és annak megengedhetőségével {[24]-[26]}, az érdemi döntés tárgyával {[27], [43]}, valamint magával a per érdemével és az azzal összefüggő eljárási kérdésekkel {[35]-[40]} kapcsolatban. A jogerős ítélet indokolása megfelel a törvényi követelményeknek, az egyértelműen tartalmazza, hogy a másodfokú bíróság döntése mire terjedt ki, valamint döntését mire alapította. Ezeknek az indokoknak a helyessége nem az indokolási kötelezettség megsértése, hanem a felülvizsgálati kérelemben érdemi vizsgálatra alkalmas módon megjelölt egyéb jogszabályi rendelkezéseknek a megsértése körében vizsgálható.

[47] A keresetváltoztatások megengedhetőségével kapcsolatban a felperes egyrészt a Pp. 3. § (1) bekezdésének a megsértését állította arra hivatkozva, a másodfokú bíróság jogerős ítélete [26] bekezdésében kirívóan okszerűtlen értékelés alapján jutott arra a következtetésre, hogy a keresetváltoztatások érdemi vizsgálat nélküli elutasításáról ne kellett volna külön végzést hozni, valamint őt az érdemi elbírálás hiányáról korábban nem tájékoztatták. A Pp. 3. § (1) bekezdése a kérelemre történő eljárás elvét szabályozza. E szerint a bíróság a jogvitát erre irányuló kérelem esetén bírálja el, ilyen kérelmet csak a vitában érdekelt fél terjeszthet elő. A másodfokú bíróság jogerős ítéletében nem tagadta a kérelemre történő eljárás elvét, döntése nem azon alapult, hogy a felperesnek nem volt keresetváltoztatásra irányuló kérelme vagy azzal kapcsolatban nem tekinthető érdekelt félnek. A másodfokú bíróság a keresetváltoztatás szabályozása, valamint az ezt értelmező kúriai határozatok alapján jutott arra a következtetésre, hogy a keresetváltoztatás elutasításáról nem kell önálló végzést hozni. E következtetés helyessége a Pp. 3. § (1) bekezdésének a megsértése körében nem, hanem csak a keresetváltoztatásra vonatkozó eljárási jogszabályok megsértése körében vizsgálható. A Pp. 3. § (1) bekezdése tájékoztatási kötelezettséget sem szabályoz, így a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott tájékoztatás hiánya nem sértheti a Pp. 3. § (1) bekezdését. Egyebekben az elsőfokú bíróság a keresetváltoztatásokat megengedhetőnek ítélte, ezért eljárása folyamán nem is adhatott ezzel ellentétes tartalmú tájékoztatást.

[48] Másrészt a felperes a Pp. 206. § (1) bekezdésének és – tartalma szerint helyesen – a Pp. 146. § (1) bekezdésének a megsértését állította. Indokolása szerint a másodfokú bíróság kirívóan okszerűtlen értékelés alapján jutott arra a következtetésre, hogy nem állnak fenn a keresetváltoztatás feltételei: a keresetváltoztatásokkal érvényesített jog az eredeti keresettel összefügg, mert mindegyik az I. rendű alperessel szembeni kártérítés és sérelemdíj iránti igény érvényesítését tartalmazza. A felperes által megsértettként megjelölt Pp. 206. § (1) bekezdése a bizonyítás eredményének a mérlegelését és a tényállás megállapítását szabályozza, amit a bíróság nem sérthet meg a keresetváltoztatás eljárásjogi feltételeinek fennállásával kapcsolatos döntésével. A kereset kiterjesztése a keresetváltoztatás egyik esetköre, amikor a felperes eredeti keresete mellett terjeszt elő újabb keresetet, így ekkor is

érvényesülnek a keresetváltoztatás eljárásjogi korlátai: akkor lehetséges keresetváltoztatás, ha a megváltoztatott keresettel érvényesített jog ugyanabból a jogviszonyból ered, mint az eredeti kereset, vagy azzal összefügg [Pp. 146. § (1) bekezdés]. A felperes eredeti keresetében az alapperben elveszett leletek miatt érvényesített bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti igényt [Ptk. 349. § (1) és (3) bekezdés], míg a keresetváltoztatásokban a keresetváltoztatás alapjául szolgáló perben és az ahhoz kapcsolódó eljárásokban elkövetett jogsértések miatt érvényesített követelést a Pp. 2. § (1) és (3) bekezdése alapján. A jogosultat védő abszolút szerkezetű jogviszony a károkozással (a kár bekövetkezésével) vagy az alapjog megsértésével válik relatív szerkezetű magánjogi jogviszonnyá {Kúria Pfv.I.21.274/2023/5. [48]; Kúria Pfv.III.20.998/2019/7., megjelent: BH2021. 42. [38]-[39]}. Az eltérő ügyekben megvalósultként állított károkozásból vagy alapjogsértésből eredő követelésekkel a felperes így eltérő magánjogi jogviszonyokból eredő igényeket kívánt érvényesíteni. A keresetváltoztatás egyik lehetséges esetköre – az ugyanazon jogviszonyból eredő jog érvényesítése – tehát a jelen ügyben nem állt fenn. A felperes felülvizsgálati kérelmében a keresetváltoztatásokkal érvényesített jog eredeti keresettel való összefüggését pusztán azzal indokolta, hogy az „[az I. rendű alperessel] szemben kártérítés és sérelemdíj iránti igény érvényesítését tartalmazza”. A felülvizsgálati kérelemben írtak tényszerűen tévesek, mert a keresetváltoztatások nem sérelemdíj iránti igény érvényesítésére vonatkoztak. Ezt meghaladóan a másodfokú bíróság jogerős ítéletében az alapper és a keresetváltoztatás alapjául szolgáló per tárgyát bemutatva indokolta a jogviszonyok összefüggésének hiányát, amellyel szemben a felperes felülvizsgálati kérelme indokait nem ütköztette, csak állította az összefüggő jelleget. A Kúria ezért – a felülvizsgálati kérelem tartalmi hiányossága miatt – érdemben nem vizsgálhatta a másodfokú bíróság felülvizsgálati kérelemben vitatott, de jogi érvekkel nem cáfolt eljárásjogi következtetésének helyességét.

[49] Harmadrészt a felperes a keresetváltoztatás megengedhetőségével kapcsolatban a Pp. 130. § (1) bekezdés j) pontja és 132. § (1) bekezdése megsértését állította arra hivatkozva, hogy téves a másodfokú bíróság álláspontja, amely szerint a keresetváltoztatásra ne kellene alkalmazni a hiányos keresetlevélre vonatkozó eljárásjogi rendelkezéseket. A másodfokú bíróság jogerős ítélete [26] bekezdésében a Kúria határozataira hivatkozva részletesen indokolta a keresetváltoztatással kapcsolatos döntés időpontját, formáját és tartalmát, valamint azt az álláspontját, hogy a keresetváltoztatásra milyen okból nem lehet analógiaként alkalmazni a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításával kapcsolatos szabályokat. A felperes felülvizsgálati kérelmében a másodfokú bíróság – kúriai határozatokra alapított – részletes érvelésével szemben, azzal ütköztetve nem adott elő érdemi vizsgálatra alkalmas érveket, így azokat a Kúria sem vizsgálhatta. Egyebekben a Kúria – a jogerős ítéletben hivatkozott határozatait követő – Pkf.III.24.550/2023/2. számú határozata [13]-[15] bekezdésében is kifejtette, hogy a keresetváltoztatás (keresetkiterjesztés) érdemi vizsgálat nélküli elutasításáról nem kell alakszerű határozatot hozni, az azzal kapcsolatos jogi érveket elegendő az ügy érdemében meghatározott határozatban kifejteni; e döntés joghatása kizárólag az, hogy az igény az adott eljárásban nem érvényesíthető, így nem fosztja meg a felperest annak lehetőségétől, hogy igényét önálló keresetként külön eljárásban érvényesítse, ezáltal nem sérül a tisztességes eljáráshoz és a jogorvoslathoz való jog sem.

[50] Negyedrészt a felperes a Pp. 213. § (1) bekezdésének a megsértését állítva arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság nem bírálta el a keresetváltoztatásokban lévő igényeket, így a döntés nem terjed ki a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre. A másodfokú bíróság jogerős ítéletében a Pp. 146. § (1) bekezdése alapján arra az eljárásjogi következtetésre jutott, hogy a keresetváltoztatások nem megengedhetők, ezért a per tárgya

csak az eredeti kereset {[23]-[27]}, ezért érdemben csak azt bírálta el {[29], [43]}. Mivel a fentiek szerint a Kúria a másodfokú bíróságnak ezt az eljárásjogi következtetését nem értékelte jogszabálysértőnek, ezért nem sérült a Pp. 213. § (1) bekezdése sem, mert a jogerős ítéletben foglalt döntés kiterjed a perben – az eljárásjogi szabályoknak megfelelő módon – érvényesített valamennyi (egyetlen) keresetre.

[51] Az érdemi döntéssel összefüggésben a felperes felülvizsgálati kérelmében eljárási és anyagi jogszabálysértéseket állított arra hivatkozva, a másodfokú bíróság nem megfelelő értékelés alapján jutott arra a következtetésre, hogy nem következett be nem vagyoni károsodás (hátrány), és nincs érdemi jelentősége az I. rendű alperesi szabálysértésnek. Indokolása szerint neki köztudomású hátránya keletkezett, amit figyelembe kellett volna venni. Az iratok igazolják az I. rendű alperes jogellenes eljárását, a sérelem bekövetkeztét, a jogsértés súlyát és a felróhatóság mértékét. Téves az a következtetés, hogy az alapper irataira nem volt szükség, továbbá nem tájékoztatták őt a bizonyításra szoruló tényekről.

[52] A kereset megalapozottságával kapcsolatban a másodfokú bíróság jogerős ítéletében abból indult ki, hogy a nem vagyoni kártérítési igény minden esetben a személyhez fűződő jogok megsértésének szankciós következménye a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja alapján, a felperes azonban sem keresetében, sem fellebbezésében nem állította valamely személyhez fűződő jogának megsértését {[36]}. A másodfokú bíróság a felperes által előadottakat nem személyhez fűződő jogsértésnek, hanem érdeksérelemnek értékelte {[37]}, ezért tekintette szükségtelennek az I. rendű alperesi szabálysértés vizsgálatát és erre figyelemmel az alapper iratainak beszerzését {[38]}. A felperes felülvizsgálati kérelmében továbbra is csak állította követelése alaposságát, hátránya bekövetkeztét, de a másodfokú bíróságnak a személyhez fűződő jogsértéssel kapcsolatos indokolását ténylegesen nem sérelmezte, nem támadta azt az anyagi jogi következtetését, hogy a nem vagyoni kártérítési igény a személyhez fűződő jogok megsértéséhez kapcsolódik, így annak feltétele valamely személyhez fűződő jog megsértése. A felperes nem támadta a másodfokú bíróságnak azt a megállapítását sem, hogy a felperes személyhez fűződő jogsértést nem állított, valamint nem vitatta azt az anyagi jogi következtetését sem, hogy a felperesnél nem történt személyhez fűződő jogsérelem. Erre figyelemmel a felülvizsgálat nem érintheti a jogerős ítéletet abból a szempontból, hogy a felperes nem vagyoni kártérítési igényt érvényesített, amelynek minden esetben feltétele valamely személyhez fűződő jog megsértése, a felperes azonban nem állította személyhez fűződő jogának sérelmét, valamint nem sérült a felperes személyhez fűződő joga. A felperes keresete ezért mindenképpen alaptalan, így az azzal összefüggésben állított eljárási szabálysértések sem hathattak ki az ügy érdemi elbírálására [Pp. 275. § (3) bekezdés], mert – személyhez fűződő jogsértés hiányában – a keresetet mindenképpen el kellett utasítani.

[53] A felperes az elsőfokú perköltséggel összefüggésben is támadta a jogerős ítéletet.

[54] A másodfokú bíróság jogerős ítélete [41] bekezdésében – az elsőfokú ítélet indokolását kiegészítve – részletesen indokolta az elsőfokú bíróság perköltséggel kapcsolatos döntésének helyességét. A felperes felülvizsgálati kérelmében ennek ellenére részben csak megismételte az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében előadottakat, részben pedig állította a jogerős ítélet jogsértő, megalapozatlan és okszerűtlen jellegét anélkül, hogy ezzel tartalmi kapcsolatban álló megsértett jogszabályhelyet megjelölt volna, valamint saját jogi álláspontját

ütköztette volna a jogerős ítélet indokolásával. A Kúria ezért a másodfokú bíróság elsőfokú perköltséggel kapcsolatos döntésének és indokolásának helyességét érdemben nem vizsgálhatta.

[55] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján.

A határozat elvi tartalma

[56] A bírák kizárására vonatkozó rendelkezések garanciális jellegű szabályok, ezért a törvény a felülbírálati és a felülvizsgálati jogkör korlátai alóli kivételként szabályozza azt az esetet, amikor a határozat meghozatalában kizárt bíró vett részt.

[57] Az indokolási kötelezettség megsértése körében a döntés érdemi helyessége nem vizsgálható.

[58] Az eltérő ügyekben megvalósultként állított károkozásból vagy alapjogsértésből eredő követelésekkel a felperes eltérő magánjogi jogviszonyokból eredő igényeket érvényesít.

Záró rész

[59] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ugyanakkor az I. rendű alperes által előadott adatok és a per egyéb adatai alapján az I. rendű alperesnél felülvizsgálati eljárási költség nem merült fel, ezért arról a Kúria nem határozott a Pp. 78. § (1)-(2) bekezdése és 79. § (1) bekezdése alapján.

[60] A felperes teljes személyes költségmentességére figyelemmel meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése értelmében alkalmazandó Kmr. 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján.

[61] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[62] Az ítélet ellen a Pp. 271. § (1) bekezdés *e)* pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

Budapest, 2025. július 8.

Dr. Cseh Attila s. k. a tanács elnöke, Dr. Parlagi Mátyás s. k. előadó bíró, Dr. Magosi Szilvia s. k. bíró, Dr. Mocsár Attila Zsolt s. k. bíró, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s. k. bíró